

Національний університет біоресурсів і природокористування України

“КУЛЬТУРОЛОГІЯ”

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів
напряму 6.030507 «Маркетинг»

(Шифр за ОПП _____)

Київ

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Культурологія” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму 6.030507 «Маркетинг»

Предметом вивчення навчальної дисципліни “Культурологія” є особливості та закономірності розвитку світової та вітчизняної культури.

Міждисциплінарні зв’язки:

Наука «Культурологія» народилася на перехресті філософії, історії, психології, мовознавства, релігієзнавства й соціології, її джерелами виступають окремі науки про культуру, у межах яких досліджуються конкретні явища в галузі духовної культури.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Стародавня культура.

Змістовий модуль 2. Культура від Середніх віків до епохи Абсолютизму та Просвітництва.

Змістовий модуль 3. Культура новітнього часу.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни “Культурологія” полягає у тому, щоб шляхом аналізу досвіду історії зарубіжної культури надати студентам цілісне знання про феномени культури та культуротворчого процесу. Оволодіння студентами методів вивчення культури дозволить сформувати адекватне уявлення про світ та людину, яке може сприяти не лише засвоєнню духовного досвіду минулого, розумінню глобальних та локальних процесів світової культури, але й співвідносити це знання із власним досвідом, долучаючись до загальнолюдських духовних цінностей.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Культурологія” є :

- формування у студента цілісного уявлення про культурологію,
- раціональне засвоєння студентами інтегральної культури народів світу,
- розкриття її багатства через призму національної культури як домінуючої складової,
- усвідомлення тієї незаперечної істини, що тільки діалог світових культур дозволяє досягнути глибини і особливості національної культури.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

За підсумками вивчення дисципліни студенти повинні знати і володіти такими поняттями, як:

- методологічні основи культури; загальне визначення культури;
- характеристика культурних процесів у їх відмінності від процесів природи;
- поняття цивілізації, культурної епохи, культурної парадигми;
- специфіка динаміки окремих культурно-історичних епох у їх взаємозв’язку;
- стародавня культура, культура Середньовіччя і Відродження, культура в період нової і новітньої історії;
- основні положення і принципи законодавства України про культуру;
- суть і відмінності сучасної культурної політики і політичної культури.

За підсумками вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- формувати цілісне уявлення про культурне середовище й місце в ньому людини;
- використовувати понятійно-категоріальний апарат культурології;
- відтворювати універсальний образ світу в його динамічному розвитку;
- розрізняти справжні духовні цінності людства (театр, мистецтво, літературу, живопис) від їх підробок та антиподів;

- осмислювати як єдиний комплекс живопис, поезію, релігію та інші сфери творчості того чи іншого народу, відкривати глибини його естетичних уподобань у конкретний історичний період;
- плідно жити, мислити і діяти у просторі багатьох культур, раціонально використовуючи їх вплив на свою професійну діяльність;
- органічно співвідносити культуру із соціальним і природним середовищем, щоб вища освіта науковця, педагога, або фахівця-професіонала була дійсно повноцінною;
- спрямовувати мистецтвознавчу орієнтацію на часткову компенсацію браку гуманітарних знань, формування естетичних поглядів особистості й усвідомлення важливості духовних сфер соціального буття.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин/2 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Стародавня культура

Тема лекційного заняття 1. Вступ. Методологічні основи дисципліни.

Тема лекційного заняття 2. Культура на ранніх етапах її розвитку.

Тема лекційного заняття 3. Культура народів Стародавнього Сходу.

Тема лекційного заняття 4. Антична культура.

Змістовий модуль 2.

Культура від Середніх віків до епохи Абсолютизму та Просвітництва

Тема лекційного заняття 1. Культура епохи Середньовіччя.

Тема лекційного заняття 2. Культура епохи Відродження та Реформації.

Тема лекційного заняття 3. Культура епохи Абсолютизму та Просвітництва.

Змістовий модуль 3.

Культура новітнього часу

Тема лекційного заняття 1. Культура епохи промислового перевороту та соціальних зрушень (XIX-початок XX століття)

Тема лекційного заняття 2. Культура новітнього часу.

3. Рекомендована література

Базова:

1. Гриценко В. Людина і культура: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 2001.
2. Історія світової культури. Культурні регіони: навч.посібник / керівник авт. колект. Л.Т.Левчук. – К.: Либідь, 1997.
3. Історія світової культури: навч.посібник / керівник авт. колект. Л.Т.Левчук. – К.: Центр учбової літератури, 2010.
4. Культурологія: Навчальний посібник/ Т.Б. Гриценко, С.П.Гриценко, А.Ю.Кондратюк, С.А.Сироватський, Т.Ф.Мельничук і ін. – К.: ЦУЛ, 2007.- 392 с .
5. Культурология. Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1995. – Главы 2.5-2.7 – С.250-343.
6. Олійник Л.С. Музика як вид мистецтва: Навчальні та методичні рекомендації до вивчення окремих розділів курсу "Українська та світова культура" / Л.С.Олійник, Т.Ф.Мельничук. – К.: Національний аграрний університет, 2004. – 55 с.
7. Теоретическая культурология. – М.: Академический проект, 2005.

Додаткова:

1. Аверинцев С.С. Символика раннего Средневековья. (К постановке вопроса) // Семиотика и художественное творчество. – М.: "Наука", 1977. - С. 308—337

2. Васильев Л.С. История Востока: уч.пособие. – М.: Высшая школа, 2001. - Т.1 Васильев Л.С. История религий Востока (религиозно-культурные традиции и общество: уч.пособие. – М.: Высшая школа, 1983
3. Гуревич А.Я. Категории средневековой культуры // Избранные труды. – М.: Искусство, 1984. – 350 с.
4. Леви-Брюль Л. Первобытное мышление // Психология мышления. Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер и В.В. Петухова. М: Изд-во МГУ, 1980. С. 130-140.
5. Фрезер Дж. Золотая ветвь: исследование магии и религии. – М.: АСТ 2003. Фрейд З. Тотем и табу. – М.: ЭКСМО, 2006.
6. Хейзинга Й. Осень Средневековья. – М.: Айрис-пресс, 2004. – 544 с.
7. Шпенглер О. Закат Европы. – М.: Мысль, 2003.
8. Ясперс К. Истоки истории и ее цель // Смысл и назначение истории. – М.: Республика, 1994.

Довідкова література:

1. Культурология. Энциклопедия в 2-х томах. \ Гл.редактор С.Я.Левит. – М.: РОССПЕН, 2007.
2. Культурология XX век. Энциклопедия в 2-х томах. \ Гл.редактор С.Я.Левит. – СПб.: Университетская книга, 1998.
3. Словарь средневековой культуры / под ред. А.Я.Гуревича. – М.: РОССПЭН, 2007. – 624 с.
4. Корінний, М. М. Короткий енциклопедичний словник з культури: словарь / М.М. Корінний, В.Ф. Шевченко. – К.: Україна, 2003. – 384 с.
5. Кононенко Б.И. Культурология в терминах, понятиях, именах: Справочное учебное пособие. – М.: Изд-во «Щит-М», 2001. – 406 с.
6. Дзюба О. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (X-середина XVII ст.): Посіб.-довід. / НАН України. Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка, О.Дзюба, Г.Павленко. — К.: АртЕк, 1998. – 199 с. <http://litopys.org.ua/dzuba/dzubapered.htm>
7. Гуревич П. С. Современный гуманитарный словарь-справочник: Философия, психология, социология, культурология / П. С. Гуревич. — М.: АСТ: Олимп, 1999. – 525 с.
8. Словарь античности. Пер. с нем. – М.: Прогресс, 1989. – 704 с.
9. Словарь средневековой культуры / под ред. А.Я.Гуревича. – М.:РОССПЭН, 2007. – 624 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

- Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до **календарного тематичного плану викладання дисципліни**, де зазначено види і терміни контролю.
- Для обліку і реєстрації показників успішності використовується рейтингова відомість успішності студентів.
- Кожний модуль включає бал оцінки поточної роботи студента на практичних заняттях.
- Реферати, підготовлені за заданою тематикою, обговорюються та захищаються під час консультацій.

5. Засоби діагностики успішності навчання

- Виконання тестових завдань здійснюється за допомогою роздрукованих завдань. Оцінювання тестів проводиться за власною методикою з приведенням підсумку до встановленої в рейтинговій шкалі балів.

Примітки:

1. Програма нормативної навчальної дисципліни визначає місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь. Програма нормативної навчальної дисципліни є складовою державного стандарту вищої освіти. Програма вибіркової навчальної дисципліни розробляється вищим навчальним закладом.
2. Програма навчальної дисципліни розробляється на основі освітньо-професійної програми.
3. Форма призначена для складання робочої програми навчальної дисципліни.
4. Формат бланка А4 (210×297 мм.).